Bỉ cần một chiến lược kinh tế, không phải kịch Trung Quốc

Bởi Frank , 15 Tháng 6 2026

Bỉ cần một chiến lược kinh tế, không phải kịch Trung Quốc

Bởi Frank Dumon

> Một thủ tướng của một quốc gia thương mại nhỏ nhưng có vị trí chiến lược nên biết rằng sự thịnh vượng không được xây dựng trên những lời ám chỉ và những màn kịch địa chính trị. Sự thịnh vượng được xây dựng trên năng lượng giá rẻ, cơ sở hạ tầng vững mạnh, năng lực công nghiệp, dân số được giáo dục tốt, quan hệ thương mại ổn định, và một nhà nước không bóp nghẹt người dân của mình vì từng đồng euro cuối cùng. Đó chính xác là lý do tại sao những tuyên bố gần đây của ông về Trung Quốc không giống như tài ngoại giao, mà giống như một chiến thuật đánh lạc hướng.

Thủ tướng Bỉ không 'sợ Trung Quốc,' mà sợ phải chịu trách nhiệm.

Khi ông tuyên bố rằng các nhà lãnh đạo châu Âu "sợ hãi" Trung Quốc đến mức họ thậm chí không dám nhắc đến tên nước này, và họ thích nói về "mất cân bằng địa kinh tế" hơn, ông đã không chọn sự rõ ràng, mà chọn màn kịch. Cảnh tượng mà ông sau đó hỏi, với vẻ tinh nghịch giả tạo, liệu có nhà báo nào trong phòng không, không phải là dũng cảm, cũng không phải là hóm hỉnh, cũng không phải là chiến lược. Đó là kịch chính trị, một màn trình diễn dàn dựng nhằm thể hiện ông là người nói những gì người khác không dám nói. Nhưng thực tế ông đang nói gì? Rằng châu Âu sợ Trung Quốc? Hay rằng các nhà lãnh đạo châu Âu, bao gồm cả ông, sợ phải chịu trách nhiệm về sự hỗn loạn mà chính họ đã góp phần tạo ra?

Bỉ đang gập mình dưới thuế, gánh nặng và giá năng lượng

> Hãy đảo ngược vấn đề và diễn đạt nó một cách chính xác một lần: Bỉ không phải đang chịu đựng một âm mưu của Trung Quốc. Bỉ đang chịu đựng một tầng lớp chính trị liên tục tăng hoặc sắp xếp lại thuế mà không ngăn chặn việc cướp bóc có hệ thống sức mua và năng suất. Bỉ đang chịu đựng một giới tinh hoa châu Âu nói về quyền tự chủ chiến lược trong khi làm cho nền công nghiệp của mình phụ thuộc vào năng lượng đắt đỏ, sự không chắc chắn về hậu cần, và sự tê liệt quan liêu. Bỉ đang chịu đựng các chính phủ rao giảng kỷ luật cho người dân của họ trong khi không còn bất kỳ dự án kinh tế mạch lạc nào của riêng mình.

Đó là vấn đề cốt lõi. Không phải Trung Quốc. Vấn đề cốt lõi là các trung tâm quyền lực của Bỉ và châu Âu đang ngoại hóa những thất bại của chính họ, và Trung Quốc đã trở thành cái móc hoàn hảo để treo chúng lên. Nó đủ xa, đủ lớn, và đủ hữu ích về mặt tư tưởng để chiếu tất cả những khiếm khuyết trong nước lên đó: mất khả năng cạnh tranh, suy thoái công nghiệp, mất cân bằng thương mại, tụt hậu công nghệ, và sự do dự chính trị. Điều mọi người không dám thừa nhận là phương Tây chủ yếu bị vượt qua vì nó đã bỏ bê nền tảng kinh tế của chính mình. Bỉ là một ví dụ điển hình cho điều này.

Chúng ta sống trong một đất nước có áp lực tài khóa ngột ngạt, nơi lao động trong nhiều năm bị đánh thuế nặng hơn hầu hết các nước phát triển khác. Trên hết là chế độ VAT liên tục được sử dụng để bù lỗ hổng ngân sách, trong khi các gia đình và doanh nghiệp nhỏ phải trả giá. Đây không chỉ là về các con số, mà là về một mô hình xã hội trong đó người lao động từ bỏ ngày càng nhiều trong khi nhận lại ngày càng ít

an ninh vật chất. Những thay đổi gần đây đối với hệ thống VAT và thuế tiêu thụ đặc biệt cho năm 2026 không thay đổi gì về trải nghiệm cơ bản đó. BDO Indirect Tax News

Nhà nước Bỉ hào phóng với các cấu trúc như VOKA và UNIZO, nhưng tàn nhẫn một cách tàn bạo đối với công dân của mình. "Công việc linh hoạt" (Flexi jobs) là một minh họa cho sự xói mòn xã hội tàn nhẫn với chi phí của những người thiệt thòi nhất trong xã hội của chúng ta. Một nhóm đang ngày càng lớn mạnh do hậu quả của các chính sách cực hữu, hiếu chiến của các ông.

Một chính phủ chấp nhận chi tiêu NATO cao cũng phải giải thích ai sẽ trả hóa đơn

Bỉ, giống như các quốc gia NATO khác, đang hướng tới chi tiêu quốc phòng cao hơn. Đối với một số người, điều này là cần thiết về mặt chiến lược; đối với những người khác, đó là sự đầu hàng chính trị trước áp lực của NATO. Nhưng trong cả hai trường hợp, cùng một nguyên tắc được áp dụng: bất kỳ ai phân bổ thêm hàng tỷ cho quốc phòng cũng phải nói ai sẽ trả tiền cho nó và những nhu cầu trong nước nào sẽ phải chịu áp lực lớn hơn do đó. Ở Bỉ, câu hỏi đó hiếm khi được đặt ra. Mọi người nói về an ninh, nhưng hiếm khi nói về tác động ngân sách của nó đối với nền kinh tế hàng ngày. Mọi người nói về trách nhiệm quốc tế, nhưng ít hơn về trách nhiệm đối với dân số của chính họ. Và đó chính xác là nơi vấn đề nằm ở chỗ: khi gánh nặng thuế đã ở mức đặc biệt cao, khi giá năng lượng đang đè nặng một cách có cấu trúc, và khi sức mua đang bị áp lực, thì không nghiêm túc khi bán thêm sự đối đầu địa chính trị mà không có phân tích chi phí-lợi ích kinh tế-xã hội.

Thủ tướng của một quốc gia cảng nên biết rõ hơn

Trên hết, vấn đề năng lượng hiện đang bị che mờ một cách có chủ ý. Kể từ khi phá hủy Nord Stream, bất kỳ ai có con mắt tinh tường đều thấy rõ rằng châu Âu đã rời xa nguồn cung năng lượng ổn định và giá rẻ. Người ta có thể tiếp tục tranh luận về các câu hỏi đổ lỗi, phân loại pháp lý và trách nhiệm quốc tế, nhưng hậu quả vật chất là không thể tranh cãi: nền kinh tế châu Âu đã bước vào một chế độ năng lượng đắt đỏ hơn. Và một chế độ năng lượng tốn kém chỉ có nghĩa một điều: mất sức mạnh công nghiệp. Hóa chất, thép, hậu cần, phân bón, số hóa, trung tâm dữ liệu, trí tuệ nhân tạo, sản xuất tiên tiến - mọi thứ đều phụ thuộc vào giá năng lượng và an ninh cung cấp.

Không có dự án kinh tế nghiêm túc nào có thể tránh được điều đó. Do đó, không có thủ tướng nào của Bỉ nên có đặc quyền nói về Trung Quốc như thể đó là mối đe dọa trung tâm, trong khi đất nước và lục địa của chính ông đang vật lộn với sự xói mòn tự tổ chức của nền tảng sản xuất của họ. Một chính phủ muốn chi tiêu nhiều hơn cho quốc phòng, cho phép các mục tiêu NATO cao hơn thấm vào cuộc tranh luận chính sách mà không có nhiều phản kháng, và đồng thời đè nặng người dân của mình với chi phí sinh hoạt cao, phải có can đảm để trình bày hóa đơn xã hội một cách công khai. Ai sẽ trả? Các cổ đông của ngành công nghiệp vũ khí? Hay một lần nữa là tầng lớp trung lưu lao động, những người tự kinh doanh nhỏ, người về hưu, và những người trẻ không có bất động sản hoặc đệm tài chính?

> Về mặt đó, lập trường của ông đặc biệt đau đớn, ông De Wever, bởi vì ông đến từ Antwerp. Antwerp không phải là một thủ đô trừu tượng của chính trị đạo đức, mà là một thành phố cảng, một trung tâm hậu cần, một cửa ngõ vào thị trường thế giới. Một người được định hình bởi môi trường đó nên hiểu một cách bản năng rằng tương lai thuộc về những người hiểu về đường cung ứng, dòng năng lượng, chuỗi sản xuất, và hành lang vận tải. Không phải thuộc về những người nghĩ rằng những thay đổi lịch sử lớn có thể bị ngăn chặn bằng các bài phát biểu, công thức của các viện nghiên cứu, hoặc sự chơi chữ ngoại giao.

Đó là lý do tại sao cuộc tranh luận về các tuyến đường biển phía bắc, hành lang Bắc Cực, và cái gọi là Con đường Tơ lụa Bắc Cực không phải là một chú thích kỳ lạ, mà là một câu hỏi chiến lược. Khi các kết nối này được phát triển thêm, dòng hàng hóa giữa châu Á và châu Âu có thể di chuyển nhanh hơn, rẻ hơn, và nằm ngoài các điểm nghẽn cổ điển. So sánh thường được trích dẫn - khoảng 18 ngày qua tuyến đường phía bắc so với khoảng 35 ngày qua Suez và thậm chí lâu hơn qua tuyến đường Cape - không phải là một công thức thiêng liêng, nhưng nó minh họa tại sao Nga, Trung Quốc và các tác nhân Á-Âu khác đang đầu tư mạnh vào trục này. Bất kỳ ai bác bỏ điều đó là tuyên truyền không liên quan đều không hiểu địa kinh tế hoạt động như thế nào. Thời gian là vốn. Năng lượng là vốn. An ninh tuyến đường là vốn. Trong thế

giới đang hình thành, sức mạnh đang chuyển dịch thông qua cơ sở hạ tầng.

Châu Âu không thể vừa cần Trung Quốc vừa ma quỷ hóa nó

Điều tương tự cũng áp dụng cho sự tái cấu trúc Á-Âu rộng lớn hơn. Những gì ở Brussels thường vẫn được coi là một sự sai lệch tạm thời thực ra là một chuyển động có cấu trúc: các quốc gia ở châu Á, Trung Đông và các phần lớn của Nam Bán cầu đang xây dựng các kết nối thay thế, đào sâu thương mại lẫn nhau, và đầu tư vào các hành lang năng lượng, cảng, đường sắt, và hợp tác công nghiệp. Không phải vì tất cả họ đều có cùng lập trường tư tưởng, mà vì họ hành động từ lợi ích vật chất. Họ muốn tiếp cận thị trường, năng lượng giá cả phải chăng, không gian điều động chiến lược, và ít phụ thuộc hơn vào một phương Tây quá thường xuyên sử dụng các lệnh trừng phạt, cưỡng chế tài chính, và các điều kiện chính trị như những công cụ hiển nhiên.

"Giảm rủi ro" (De-risking) không được trở thành một cây vả che cho sự do dự chiến lược.

Đó cũng là lý do tại sao diễn ngôn châu Âu về "giảm rủi ro" nghe có vẻ trống rỗng. Về lý thuyết, nó có nghĩa là giảm rủi ro, đa dạng hóa sự phụ thuộc, và xây dựng khả năng phục hồi. Trong thực tế, nó quá thường xuyên có nghĩa là một phản xạ bảo hộ mà không có kế hoạch công nghiệp, được bọc trong ngôn ngữ kỹ trị. Châu Âu không muốn mất thị trường Trung Quốc, các công ty châu Âu như BASF và Volkswagen muốn ở lại hoặc mở rộng tại Trung Quốc, các kênh ngoại giao vẫn mở, dòng thương mại vẫn lớn - và thế mà mọi người vẫn muốn giả vờ rằng toàn bộ dự án là về sự thận trọng chứ không phải đấu tranh quyền lực. Ngay cả các nguồn ngoại giao và truyền thông Trung Quốc cũng không gặp khó khăn gì trong việc vạch trần sự mơ hồ của châu Âu này. Họ đã chỉ ra, một cách khá sắc sảo, rằng Bỉ và châu Âu tiếp tục tìm kiếm hợp tác trong khi lời lẽ của họ trở nên cứng rắn hơn.

Người ta không cần tin vào các phương tiện truyền thông nhà nước để thừa nhận khi họ xác định một cách chính xác sự đạo đức giả của phương Tây:

Belgian PM’s latest remarks on EU ‘scared’ of China reveal Europe’s arrogance and lack of objective approach
Belgian PM is not ‘afraid of China,’ but afraid of taking responsibility
Belgian Prime Minister Bart De Wever Meets with Wang Yi

> Và đó chính xác là điểm yếu tư tưởng của giới tinh hoa Bỉ và châu Âu hiện tại: nó muốn bảo tồn lợi ích của toàn cầu hóa trong khi tránh phải trả giá chính trị cho một trật tự thế giới đang thay đổi. Nó muốn thương mại mà không có sự phụ thuộc, công nghiệp mà không có năng lượng giá rẻ, thể hiện sức mạnh địa chính trị mà không có hy sinh kinh tế, trừng phạt mà không có phản ứng ngược, và sự vượt trội về đạo đức mà không có nền tảng kinh tế. Điều đó không thể làm được. Không bao giờ có thể. Một nền văn minh bỏ bê nền tảng sản xuất của chính mình, làm cho năng lượng của mình đắt đỏ, làm suy yếu vị thế hậu cần của mình, và làm cạn kiệt tài chính người dân của mình sẽ sớm hay muộn mất đi quyền tự chủ của mình, bất kể họ đưa ra bao nhiêu tuyên bố về giá trị.

Sự trỗi dậy của Nam Bán cầu không phải là một khẩu hiệu, mà là một sự chuyển đổi có cấu trúc

Sự trỗi dậy của Nam Bán cầu thường được đơn giản hóa trên các phương tiện truyền thông của chúng ta thành một khẩu hiệu hoặc công thức tuyên truyền, nhưng thực tế sâu sắc hơn không thể bị biên tập đi. Sức mạnh đang phân tán. Sản xuất đang dịch chuyển. Dòng thương mại đang được vẽ lại. Các liên minh mới đang xuất hiện. Các quốc gia từng bị coi là ngoại vi đang đòi hỏi không gian điều động và tìm kiếm nhau bên ngoài các khuôn khổ Đại Tây Dương cũ. Đối với châu Âu, đây không phải là lý do để hoảng sợ, nhưng nó là một lý do cấp bách để định hướng lại. Chỉ có sự định hướng lại đó là hoàn toàn vắng mặt. Thay vì xây dựng một học thuyết công nghiệp, năng lượng và hậu cần mới, mọi người quá thường xuyên chọn sự bù đắp đạo đức: nói nặng hơn, gán nhãn gay gắt hơn, gọi tên kẻ thù, che giấu sự suy tàn của chính mình bằng sự cứng rắn trong lời lẽ.

> Đó cũng là điều làm cho các tuyên bố của ông có vấn đề. Ông không đưa ra chiến lược kinh tế cho Bỉ. Ông đưa ra một hình ảnh kẻ thù. Ông không đưa ra lối thoát khỏi sự trì trệ. Ông đưa ra lời lẽ. Ông không đưa ra kế hoạch vật chất nào cho chi phí năng lượng thấp hơn, tái công nghiệp hóa, giảm thuế, hoặc cơ sở hạ tầng chiến lược. Ông đưa ra một diễn ngôn Calimero trong đó Trung Quốc chiếm vị trí của những vật tế thần khác là Nga và Iran: một tác nhân bên ngoài vừa nguy hiểm, vừa cần thiết, và vừa hữu ích cho mục đích tuyên truyền.

Nhưng Bỉ không thể có sự lười biếng trí tuệ đó. Không phải với vị trí của mình. Không phải với cảng của mình. Không phải với công nghiệp của mình. Không phải với tài chính công của mình. Không phải với công dân của mình, những người cảm nhận mỗi tháng việc sống trong một đất nước đắt đỏ được quản lý như thể các quy luật kinh tế

là tùy chọn có nghĩa là gì.

Đó là lý do tại sao đề xuất đơn giản này có ý nghĩa: Bỉ cần một chiến lược kinh tế.

Một chiến lược như vậy sẽ bắt đầu bằng cách đánh giá lại năng lượng là xương sống của chủ quyền. Nó sẽ thừa nhận rằng năng lượng giá cả phải chăng không phải là ngẫu nhiên, mà là điều kiện tiên quyết cho tái thiết công nghiệp. Nó sẽ giảm áp lực tài khóa lên lao động và sản xuất thay vì bình thường hóa nó. Nó sẽ nhìn thấy cảng Antwerp không chỉ là một nguồn thu nhập hay một đối tượng uy tín, mà là một điểm then chốt trong bản đồ thương mại Á-Âu đang thay đổi. Nó sẽ tiến hành ngoại giao từ lợi ích của Bỉ, không phải từ những khẩu hiệu thời thượng ăn khách trong các vòng tròn NATO và EU. Nó sẽ tiếp cận Trung Quốc như cách một quốc gia trưởng thành làm: không phải như một thần tượng, không phải như một ác quỷ, mà như một thực tế có cấu trúc cần được xử lý một cách vững vàng, tỉnh táo, và vì lợi ích riêng của Bỉ.

Và trên hết, một chiến lược như vậy sẽ phá vỡ hệ tư tưởng về sự xao nhãng vĩnh viễn.

Bởi vì đó cuối cùng là điều câu chuyện hiện tại đang làm: một nền chính trị của sự xao nhãng. Miễn là mọi người có thể đặt Trung Quốc, Nga, Iran, "thông tin sai lệch," mối đe dọa bên ngoài, hoặc sự bất ổn toàn cầu vào trung tâm, họ càng ít cần phải nói về lý do tại sao Bỉ, bất chấp sự giàu có, vị trí và tài năng con người, ngày càng ít cảm thấy như một đất nước tự tin vào tương lai. Miễn là họ có thể diễn trước máy quay với những ngôn từ địa chính trị hoành tráng, họ càng ít cần trả lời câu hỏi tại sao người lao động bị đánh thuế quá nặng, tại sao các gia đình trẻ có quá ít không gian để thở, và tại sao hoạch định kinh tế đã bị thay thế bằng quản lý sự suy tàn.

- Bỉ cần năng lượng giá rẻ
- Bỉ cần tái công nghiệp hóa
- Bỉ cần không gian tài khóa để thở
- Bỉ cần chủ nghĩa hiện thực chiến lược
- Bỉ cần can đảm chính trị được thể hiện không phải trong lời lẽ, mà trong các lựa chọn

Câu hỏi, do đó, không phải là liệu châu Âu có nên sợ Trung Quốc hay không. Câu hỏi là tại sao Bỉ đã quá lâu được quản lý bởi những người dường như sợ sự thật kinh tế.

https://youtu.be/cxU2y2wmQk8